

Møtets art	Folkehelseforum
Møtedato	18.06.2025
Deltakere	Elin Jakobsen, Tron Myren, Tore Birkeland, Lena Sjølie, Hilde Forsmo, Ingelin Egerdal, Vilde Stangeland
Møteleder	Vilde Stangeland og Elin Jakobsen
Referent	Vilde Stangeland

Agenda

- Kort orientering partnerskapsmidler
- Gjennomgang av endringene i Folkehelseloven etter revidering i 2025
- Organisering/forankring av folkehelsearbeidet i Færder og folkehelseforums funksjon

Hovedfokus på møtet vil være punkt om organisering av folkehelsearbeidet og funksjon til folkehelseforum.

- Hva er status på det systematiske, langsiktige og kunnskapsbaserte folkehelsearbeidet i Færder + tverrsektoriell forankring
- Hvordan kan vi jobbe enda bedre tverrsektorielt ut ifra ny folkehelselov og der vi er i dag?
- Hvilken rolle skal folkehelseforum ha – tenk gjerne gjennom disse spørsmålene på forhånd:
 - Hvordan/i hvilken grad er folkehelsearbeidet forankret i din sektor?
 - Hvordan skal folkehelseforum jobbe (mandat)?
 - Hyppighet og varighet på møtene?
 - Deltakere?
 - Hvordan sikre tverrsektoriell forankring og fremdrift?
 - Etc.

Referat

	Velkommen til folkehelseforum		
	Ingelin Egerdal er ny kommunalsjef for sektor <i>innovasjon, medborgerskap og kultur</i> . Som ny kommunalsjef startet Ingelin møtet med å dele sine tanker og refleksjoner rundt folkehelsearbeidet i Færder, og om hvordan hun ser for seg arbeidet framover.		
Sak nr.	Tema: Kort orientering partnerskapsmidler	Frist:	Ansvar:
Som følge av at fylkeskommunen ikke tillater at partnerskapsmidler brukes til å finansiere deltakelse på Folkehelsekonferansen Kr. 15 000 for kommuneoverlege og folkehelsekoordinator må midlene omdisponeres til andre tiltak. Og som følge av at det var kr. 5000 til overs etter fordeling til internutlysning, foreslo kommuneoverlege og folkehelsekoordinator å tildele disse midlene til prosjekt <i>Friminuttkassa</i> . <i>Friminuttkassa</i> søkte om kr. 68 000, men fikk i første omgang tildelt kun kr. 13 500. Folkehelseforum er enstemmig enig i at Friminuttkassa tildeles de resterende ubrukte midlene.			
Sak nr.	Tema: Gjennomgang av endringene i Folkehelseloven etter revidering i 2025	Frist:	Ansvar:
Kommuneoverlege presenterte de viktigste endringene i Folkehelseloven, og hvilken betydning disse har for folkehelsearbeidet i Færder. Her følger hovedpunktene i ny lov: • Samling av kommunens ansvar for folkehelse i ett kapittel, kap.2			

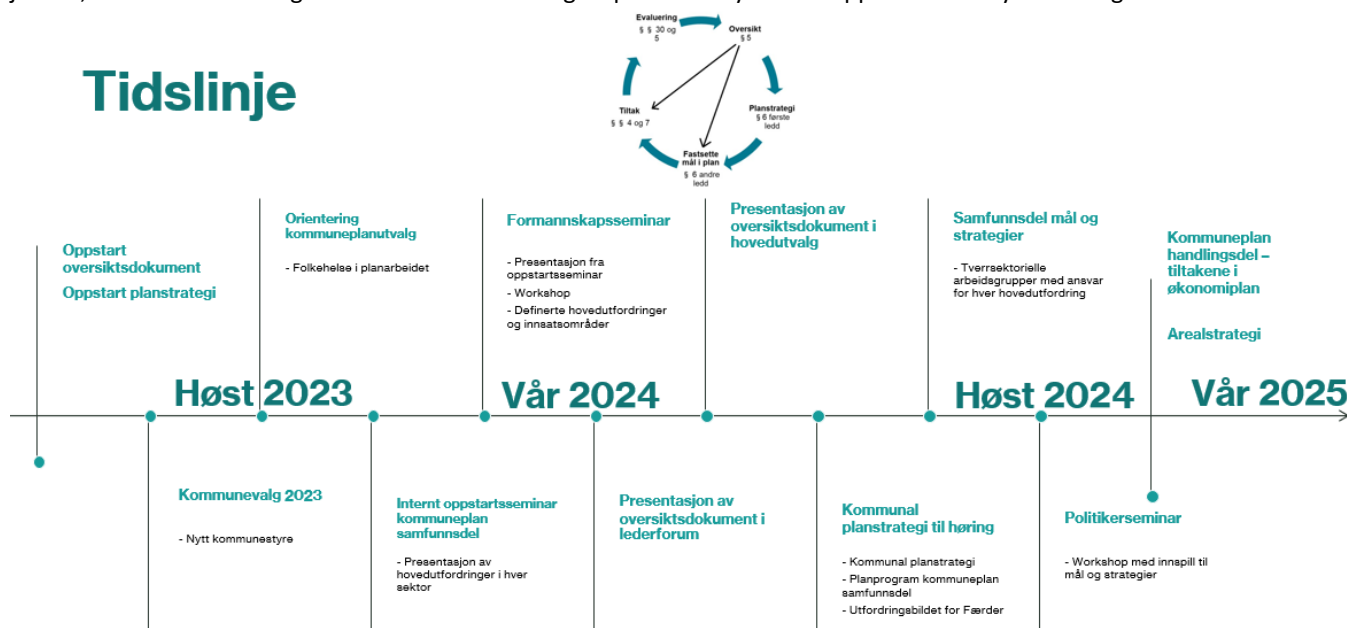
- Styrke sammenhengen mellom nivåene - Lokal oversikt bør bygge på regional oversikt, som bygger på nasjonal oversikt - Forsterket vektlegging av evaluering av tiltak - Forholdet mellom nasjonale og lokale folkehelseutfordringer
- Bedre samarbeid og systematikk: Endringene skal klargjøre ansvar og legge bedre til rette for samarbeid mellom ulike nivåer og sektorer
- Bedre sammenheng mellom folkehelseloven og plan- og bygningsloven
- Beredskapsbestemmelsene tydeliggjøres
- Psykisk helse får større fokus, med mål om å fremme livskvalitet og tiltak for å forebygge psykiske plager og lidelser og tiltak mot ensomhet, diskriminering og vold og overgrep. Livskvalitet erstatter trivsel.
- Nytt eksplisitt krav om å vurdere hensynet til barnets beste ved utforming og iverksetting av tiltak
- Krav til forsvarlig samfunnsmedisinsk kompetanse i kommunene: - epidemiologiske analyser, - helsemessig beredskap, -vurdering hvordan kommunen kan møte sine folkehelseutfordringer (+ egen veileder for kommuneoverlegefunksjonen)
- Miljørettet helsevern endres til miljø og helse

Folkehelseloven bygger på fem grunnleggende prinsipper: Utjevning, Helse i alt vi gjør, Føre-var, bærekraftig utvikling og medvirkning. Notat til prinsippene; under bærekraftig utvikling må vi tenke både økonomi, miljø og sosial. Innspill fra kommuneplanlegger om kulturell bærekraft.

Sak nr.	Tema: Status organisering/forankring av det systematiske folkehelsearbeidet i Færder	Frist:	Ansvar:
---------	--	--------	---------

Med bakgrunn i folkehelseloven, plan- og bygningsloven og «den systematiske 4-års syklusen» presenterte folkehelsekoordinator status for det systematiske folkehelsearbeidet i Færder. Ut ifra syklusen; hva har vi gjort/hvordan har vi jobbet, hvor er vi nå og hvor skal vi. Vi så også på 4 års-syklusen opp mot de nye endringene i folkehelseloven.

Tidslinje

→ mål og strategier → handlinger, prioriteringer, tiltak i økonomiplan

Sak nr.	Tema: Folkehelseforum – hva skal det være og hvordan skal forumet jobbe?	Frist:	Ansvar:
---------	--	--------	---------

Deltakere

Mandatet til folkehelseforum sier at folkehelseforums deltakere skal sitte i to år om gangen. Deltakerne i forumet har sittet i 2 år, og alle ønsker å fortsette. Folkehelseforum vurderer at det ikke er behov for ytterligere deltakere, men at vi heller kan invitere inn ved behov.

Folkehelseforum hadde refleksjon og diskusjon rundt spørsmålene nedenfor. Vi fikk startet en tankeprosess, og jobber videre med konkretisering i første møte etter sommerferien.

Hvordan/i hvilken grad er folkehelsearbeidet forankret i din sektor?

Oppvekst: Folkehelsearbeidet forankret i helhetlig plan for oppvekst, svak sammenheng med andre sektorer, har potensiale for å løfte folkehelseforum mer i oppvekstsektor.

Helse: Helsetjenesten i seg selv må tenke mer folkehelse, veldig behandlingsrettet og individorientert. Hvordan kan vi bruke gode møteplasser framfor psykolog?

Kultur og frivillighet: Ingen systematikk i at man forteller hva som skjer i folkehelseforum. Potensiale til å bringe folkehelseforums arbeid tilbake i virksomhet, og ta virksomhet tilbake til folkehelseforum. + Frivillighet til helse har vist seg å være en utfordring. Må til rette legge for at frivillige ønsker å bidra inn i helsesektoren. Hva er det som gjør at man får lyst til å bidra med frivillig arbeid på helseinstitusjoner – hvordan gjøre det attraktivt for flere frivillige å være frivillige inn i helse.

Kommuneplan: Begynner å bli en økt forståelse for folkehelseperspektivet i plan blant annet begynt å gå vekk fra å bygge lekeplasser til heller å bygge aktivitetsplasser mtp. demografiutvikling. Opplever behov for en arena for tverrfaglig samarbeid med faste rammer så det ikke blir for tilfeldig. Skulle man rendyrket folkehelseforum til kun folkehelse, og hatt et nytt fora for samfunnsutvikling. Er folkehelseforum for bredt?

Hvordan skal folkehelseforum jobbe (mandat)? Hvordan sikre tverrsektoriell forankring og fremdrift? Nedenfor følger notater fra refleksjonene og tankene som ble gjort.

Vi gikk gjennom mandatet. Mandatet er generelt og åpent og tar utgangspunkt i folkehelseloven. Mandatet bør likevel revideres på sikt, og oppdateres basert på ny lov. Potensielle endringer ved en fremtidig revidering ble notert.

Vi gjorde generelle refleksjoner og stilte nødvendige spørsmål, mulige løsninger må konkretiseres i neste møte: Vi må sette handlingsrommet i mandatet i system. Hva skal vi være opp mot kommunens systemer? Hvilke saker skal folkehelseforum mene noe om/jobbe med? Hvor skal vi være viktig? Hvor og hvordan skal vi gjøre oss viktig i organisasjonen? Hvordan få ut kunnskap og mulighet til faktisk å påvirke?

Folkehelseforum må være strategisk på overordnet nivå – hvordan skal det vi jobber med kobles sammen med øvrige tjenester og innbyggere?

Hvordan nyttiggjør forumet seg av medvirkning og hvilken medvirkning?

Vi må opprette noen strukturer som ikke er der i dag. Et system for hvordan folkehelseforum kan påvirke – slik det står i mandatet. Folkehelseforum må løftes – flere må vite om, kunne være til nytte. Ulike måter å gjøre dette på. Eks. kobles tettere på ledernivå. Velge noen områder vi skal fokusere på, lage et årshjul. En plan/strategi for forumet. Hvordan jobber vi systematisk?

Vi trenger strukturer som gir mulighet til å skaffe helhetlig oversikt. Hvordan sikre at folkehelseperspektivet er tatt med i ulike prosjekt? Hvordan kjenner vi til de ulike prosjektene som treffer folkehelse i de ulike sektorene? Flere prosjekt som går parallelt og kanskje kunne dratt nytte av hverandre. Burde vi ha en total prosjektportefølje for hele kommunen? Har prosjektene våre sammenheng med mål og strategier. Hvordan få til bedre samarbeid mellom prosjektene? Bør noen prosjekter droppes/avsluttes? Hva er styrende for oppstart av prosjekt? Bør vi være mer nøysomme.

Kommunalsjef for innovasjon, medborgerskap og kultur tar dette videre med øvrig ledelse.

Hvilke faste saker/tema kan være aktuelt for folkehelseforum?

- Årlig oppdatering av oversikt over helsetilstand – Få en mer grafisk oversikt på hjemmesiden ala fylkeskommunen, fremfor en pdf-fil.
- Helhetlig oversikt og systematikk
- Internkontroll på folkehelsearbeidet
- Folkehelseperspektiv i Prosjekter
- Skjenkebevilgninger?
- Politiske saker?
- Råd og uttalelser?
- Miljø og helse (miljørettet helsevern)
- Helseberedskap
- Kan referat legges på intranett og?
- CRPD gjennomgang siste møte før jul

Hyppighet og varighet på møtene?

Forslag om at folkehelseforum møtes onsdager kl. 09.00-11.00 annen hver måned. Folkehelsekoordinator kaller inn ett år frem i tid.

Mandat for folkehelseforum i Færder kommune

Folkehelseloven skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Kommunalt folkehelsearbeid er kommunens innsats for å fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt å bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Folkehelse er sektorovergripende.

Færder kommune organiserer sitt folkehelsearbeid gjennom et tverrsektorielt sammensatt folkehelseforum som ledes av folkehelsekoordinator. Folkehelseforum skal bidra til at folkehelse fremmes innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Folkehelseforumet skal også bidra til at kommunen medvirker til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Folkehelseforumet kan medvirke gjennom blant annet råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Utvalget sitter i en periode på to år. Utvalget møtes minst fire ganger i året.

Folkehelseforumet er ikke en organisatorisk enhet eller et organ med vedtaksmyndighet. Folkehelsearbeidet blir styrt fra kommunedirektøren via linjelederne. Leder i folkehelseforum har ansvar og myndighet til å tilrettelegge for og styre møtene i utvalget.

Oppgaver for folkehelseforumet

Samarbeids- og rådgivende organ

Folkehelseforumet skal være et samarbeids- og rådgivende organ innen folkehelsearbeidet og bidra til informasjonsutveksling og samordning slik at lederne kan bedre utføre sine oppgaver som er knyttet til folkehelsearbeidet.

Oversikt over helsetilstand og styringskrav

Folkehelseforumet skal sikre at kommunen har nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer

som kan virke inn på denne (Oversiktsdokumentet). Forumet skal se til at kommunen har oversikt over styringskrav innen folkehelsefeltet og gi innspill til planlegging og rapportering i forbindelse med styringssystemet i kommunen.

Årsplan

Folkehelseforumet skal lage årsplaner for bruk av partnerskapsmidler på grunnlag av Oversiktsdokumentet. Årsplanen beskriver også tiltak med finansiering fra fylkeskommunen for Trygge lokalsamfunn.

Plan og bygningsloven § 10-1

Folkehelseforumet skal sikre at oversikten i Oversiktsdokumentet inngår i kommunens planstrategi.

Miljørettet helsevern

Miljørettet helsevern omfattes av Folkehelseloven. Kommuneoverlegen er kontaktleddet mellom folkehelseforumet og miljørettet helsevern, og folkehelseforumet representeres i kommunens miljørettede helsevern av kommuneoverlegen.

Beredskap

Beredskap omfattes av Folkehelseloven. Kommuneoverlegen er kontaktleddet mellom folkehelseforumet og kommunens beredskap.

Internkontroll

Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at kravene i Folkehelseloven overholdes.

Rapportering

Leder i folkehelseforumet lager saksliste og referat til hvert møte.

Referat skal legges på kommunens hjemmeside

og W:\AlleDelt\AKL\AKL-Stab\Folkehelse\Folkehelse\Folkehelseforum.

Evaluerings

Mandat og deltagelse i utvalget skal evalueres årlig samtidig som rapportering til fylkeskommunen om bruk av partnerskapsmidler utformes.

Folkehelseforumets sammensetning

Folkehelseforumet består av faste deltagere som på denne måten får ansvar for at folkehelse-utfordringer følges opp i tjenestene. På enkeltområder/-saker kan utvalget trekke inn andre ressurspersoner.

1 Elin Jacobsen - Samfunnsmedisin

2 Lena Sjølie - Helse

3 Tron Myren - Kommuneplan

4 Hilde Forsmo - Oppvekst, forebygging

5 Tore Birkeland - Kultur, idrett, frivillighet

Vilde Stangeland - Folkehelse

Folkehelseforumet må besitte kunnskap om:

- Påvirkningsfaktorer av fysisk, psykisk og sosial art
- Beskyttelsestiltak

- Helseopplysning
- Deltagelse i planprosesser og andre samarbeidsformer
- Bruk og analyse av helsestatistikk
- Forvaltning av helselovgivningen
- Organisering av tjenestetilbud, samhandling mellom nivåene
- Samfunnsmedisinsk kompetanse

Oppgaver for folkehelsekoordinator

Lede folkehelseforumet

Være kontaktledd mellom folkehelseforumet og kommunedirektørens ledergruppe

Sikre politisk forankring via kommunedirektørens ledergruppe

Være kontaktledd til kommunens sektorer og frivillige organisasjoner, og koordinere oppstart av folkehelse tiltak på tvers av avdelinger og virksomheter

Være kontaktledd til Fylkeskommunens folkehelseavdeling, ansvarlig for partnerskapsavtalen

